GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 227. Joi, Vinerĭ 16 (28) Octomvre. 1887.

Brașovŭ, 15 Octomvre 1887.

In Bulgaria domnesce încă și aḍĭ o stare de lucrurĭ totŭ așa de tristă ca mai 'nainte. Ilusiunile ce și le-au făcutŭ patrioții bulgarĭ, că avêndŭ unŭ principe vorŭ ajunge la o pacinică consolidare interióră, au rĕmasŭ totŭ numai ilusiunĭ.

In aparență domnesce în Bulgaria pace și liniște; în realitate însĕ foculŭ arde sub spuză, țéra este subminată de totŭ felulŭ de comitete și conjurațiunĭ secrete. Se vede că uneltele rusescĭ vréu sĕ se țină de cuvêntŭ, căcĭ din Sofia se anunță, că comitetulŭ slavŭ din Odessa ar fi organisatŭ unŭ atentatŭ asupra vieții principelui de Coburg. In Varna, după cum ne comunică o telegramă, s'a și arestatŭ unŭ individŭ, care a mărturisitŭ însușĭ că e plătitŭ și trimisŭ sĕ aten teze la viéța principelui.

Acestea suntŭ semne fórte triste și în asemenĭ împrejurărĭ capĕtă importanță protestațiunea, ce o adreséză pretinsulŭ „comitetŭ secretŭ alŭ opoșițiunei" către representanții puterilorŭ imediatŭ după alegerĭ, și în care e aspru acusatŭ regimulŭ actualŭ bulgarŭ, declarându-se și alegerile făcute pentru Sobrania.

Bate la ochĭ totodată, că și din partea Serbilorŭ se dă nutrimentŭ acestei agitațiunĭ contra guvernului prințului de Coburg. Ḍiarulŭ oficiosŭ sêrbescŭ „Odjek" publică sub titlulŭ „Noi și Bulgarii" unŭ articulŭ fórte înverșunatŭ contra noului regimŭ bulgarŭ, în care ḍice între altele, că stabilirea actualelorŭ stărĭ în Bulgaria sunt a se pune în contulŭ acelorașĭ influințe streine, carĭ înainte cu doi anĭ au sumuțatŭ și pe Serbia la rĕsboiu contra Bulgariei.

Décă în Serbia domnesce acestŭ spiritŭ, nu ne mirămŭ când auḍimŭ că în Rusciucŭ au fostŭ arestațĭ, între alții, și mai mulțĭ Sêrbĭ carĭ suntŭ acusațĭ că uneltescŭ în ascunsŭ contra guvernului bulgarŭ.

Cu tóte aceste neajunsurĭ, merită laudă Bulgarii dela putere, că nicĭ acum nu-șĭ perdŭ cumpĕtulŭ, ci procedŭ cu mare tenacitate pe calea apucată de a'șĭ ajuta ei înșișĭ, pe catŭ cu putință le este. Acum se 'ntrunescŭ érășĭ deputații și se consultă asupra atitudinei ce au sĕ o ia în Sobranie, ér guvernulŭ se felicită, că alegerile municipale. carĭ s'au făcutŭ în tótă libertatea — precum se susține — au eșitŭ asemenea în favórea lui; numai în ḍece comune din Bulgaria de nordŭ și sudŭ au reeșitŭ candidații oposițiunei, de unde guvernulŭ conchide, că poporațiunea bulgară este cu totulŭ pe partea lui și că în realitate nicĭ nu esistă o oposițiune periculósă.

Ar fi bine sĕ fiă așa, dér pregătirea de atentatŭ ce s'a descoperitŭ acum în Varna nu pré justifică optimismulŭ guveruanțilorŭ bulgarĭ. Din contră ni se pare că stau totŭ acolo lucrurile unde le-a lăsatŭ prințulŭ de Battenberg.

Rusia se vede că și-a pusŭ în gândŭ a face imposibilă și rĕmânerea prințului de Coburg în Sofia. De o parte guvernulŭ din Petersburgŭ totŭ schimbă la note și cerculare cu Pórta și cu celelalte puterĭ, fără însĕ a ajunge la vre-o înțelegere. De altă parte comitetele secrete, conduse de mânĭ ascunse rusescĭ, țesŭ la conjurațiunĭ și pregătescŭ atentate la viéța prințului de Coburg.

Acésta este situațiunea Bulgariei și a prințului ei, și nimenea nu va ḍice că ea ar fi de invidiatŭ.

De sub Meseșulŭ Ardealului, (Sĕlagiu) Octomvre 1887.

»Principiis obsta....«

II.

Décă careva nu ar sci cine e fișpanulŭ nostru, fi spunemŭ: elŭ se numesce Baranyi Gusztav, fostŭ vice-comite în Bihorŭ, mamelucŭ de 18 carate, și totŭ meritulŭ lui e că pe când era încă vice-comite a îndorsatŭ o cerere a unei comune române din jurulŭ Mărgitei, în care se cerea locŭ de biserică în satŭ, astfeliu: „După-ce comuna nu se pórtă după calapodulŭ maghiarŭ, ómenii nu suntŭ vrednicĭ sĕ șédă Dumneḍeu într'unŭ șirŭ cu ei. Celŭ puținŭ așa ni-o povestise o fóiă din Oradea-mare cu acea ocasiune, când respectivulŭ fù decoratŭ cu ordinulŭ papalŭ „Gregoriu". Au nu e acesta mare meritŭ în timpii de față?

Ca vice-comite avemŭ pe Szikszay Lajos, cunoscutŭ romanofagŭ cu decenii mai înainte. Acestŭ omŭ fatalŭ când fù alesŭ vice-comite, fără ca vre-unŭ Românŭ sĕ-i dea votulŭ, în vorbirea de introducere în oficiu se esprimà, că scie bine, că Românii nu-sŭ cu elŭ, nu i-au datŭ votŭ niciunulŭ, déră esistă o armă cu care poțĭ cuceri și câștiga și pe sĕlbaticii din Africa, și aceea e: aplicarea cumpenii dreptății la toțĭ deopotrivă, și elŭ asta o va practisa. — Eră acéstă cumpănă cum o aplică în Sĕlagiu față cu națiunea română? O scie și celŭ din urmă opincarŭ; dér o dovedesce totŭ anulŭ, tótă luna, tótă ḍiua activității sale de funcțiunarŭ; căcĭ abia trece o lună, în care unulŭ orĭ altulŭ notarŭ de românŭ sĕ nu fiă, *per fas et nefas*, persecutatŭ și trasŭ în cercetare. Acum deocamdată e rêndulŭ numai la Românii cei mai bunĭ; la Pap János și soțĭ rêndulŭ numai mai târḍiu va veni.

Ca inspectorŭ de dare din darulŭ lui Tisza ne fericesce unŭ Sasŭ cu sêmțŭ maghiarisatŭ, cu numele Zeitler Karoly. Elŭ ḍice că e Sĕcuiu, numele însĕ și zelulŭ sĕu de a prigoni pe Românĭ îlŭ trădau apriatŭ că viță curată nu e, pentru că Maghiarulŭ de nascere nu e ultra zelosŭ față cu semenii sĕi. — Acum cine scie, că unŭ renegatŭ numai așa se póte susține, décă va persecuta totŭ ce nu e maghiarŭ, își póte închipuì persecuțiunile carĭ au a le suferi notarășii cu simțŭ românŭ și bietulŭ poporŭ contribuabilŭ. — De unŭ anŭ curgŭ licitațiunile moșiilorŭ române și încă vorŭ mai dura celŭ puținŭ unŭ anŭ.

Cumcă unŭ omŭ în astă posițiune ce póte face, s'a vĕḍutŭ chiarŭ și cu ocasiunea alegerii de deputatŭ de astăvéră. Acestŭ omŭ așișderea fatalŭ a cutrieratŭ totŭ cerculŭ electoralŭ, băgêndŭ frică și grózà în totŭ ce e alegĕtorŭ românŭ, décă nu va vota cu candidatulŭ guvernului. Resultatulŭ îlŭ scimŭ cu toții, deși frângerea passivității decretată, în mare parte, se póte atribui domnului notarŭ Pap Janos și consoțilorŭ lui, toțĭ crescuțĭ cu pituță românéscă și a-jnnșĭ domnĭ prin puterea opincei.

Aceste suntŭ stelele negre, carĭ de presentŭ ne întortócă orisontulŭ comitatului Selagiu.

Ce sĕ ḍicemŭ de fisolgăbirĕi și colateralii acestora? Totŭ ce e rĕu în privința nóstră și nimicŭ ce e bine cu privire la noi! Nicĭ unulŭ din aceste ființe românesce nu scie, câte unulŭ gângăe de te apucă mila de elŭ!

In satele românescĭ, de este măcarŭ numai câte unŭ răutăciosŭ de nemeșŭ scăpătatŭ, acela se geréză ca poruncitorulŭ, conducĕtorulŭ și facŭ totulŭ comunei!

Și ce facemŭ noi Românii față cu aste stărĭ anormale și fatale întru apĕrarea dreptului nostru? Și ce mai alesŭ preoții, protopopii și docenții comunelorŭ, căcĭ pe sate altă inteligență nu avemŭ? mĕ temŭ că nimica, ba dóră și mai puținŭ ca nimica.

Biserica, școlele și satele române mai alesŭ sub Meseșŭ suntŭ lăsate în grija sorții; ba am chiarŭ témă că unii din preoții noștri suflă chiar în unŭ bucinŭ cu contrariĭ secularĭ (!). Școlele mai alesŭ cele gr.-orientale stau de totŭ rĕu; în multe sate nicĭ preoțĭ nicĭ dascalĭ de „Dómne-ajută"; cam asta lipsă se simte și la gr.-catolicĭ.

Protopopii și preoții pare-mi-se nu desvóltă acea activitate, care ar trebui sĕ o vedemŭ la pólele Meseșului, infectate de bóla kulturegyletului; póte suntŭ acuma bĕtrânĭ și s'au obositŭ; déră acestei lipse trebue sĕ-i ajute sântele nóstre consistóre, celŭ dela Sibiiu și Blașiu. Aicĭ ne trebue atâtŭ protopopĭ câtŭ și preoțĭ și dascălĭ din cei mai agerĭ și neobosițĭ. Periclulŭ e mare, întârḍierea umblă cu multă daună, decĭ ne grăbimŭ a atrage atențiunea consistorielorŭ nóstre sĕ bage bine de sémă că kulturegyletulŭ umblă ca leulŭ în giurŭ căutândŭ pe care sĕ-lŭ înghiță. Totŭ respectulŭ de preoții bĕtrânĭ; timpii însĕ s'au schimbatŭ în rĕu pentru noi; prin urmare la lupta aprigă și înverșunată trebuescŭ ómenĭ noi, înḍestrațĭ cu armele sciinței mai nouĕ și multŭ zeloșĭ întru împlinirea sântei lorŭ chemărĭ.

Pe la noi, în valea Agrișului și a Almașului, sêmțulŭ naționalŭ nu e scăpătatŭ, e numai amorțitŭ; fecióra numai dórme dér nu a muritŭ, și prin urmare ajutorulŭ grabnicŭ ne póte mântui totulŭ.

In memoria lui Iacobŭ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a mai primitŭ următórele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Făgărașŭ, 12 (24) Octomvre 1887.

Comitetulŭ despărțĕmêntului alŭ II alŭ Associațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului românŭ, ca o ramură micuță rĕsărită din puterniculŭ arbore săditŭ între alții și de scumpulŭ vostru tată și alŭ nostru multŭ regretatulŭ Iacobŭ Mureșianu, membru fundatorŭ alŭ „Associațiunei transilvane", pĕtrunsŭ de durere pentru perderea lui, prin conclusulŭ de astăḍĭ se însoțesce doliului comunŭ. Istoria va înregistra cu mulțămită voința și activitatea lui cea mare.

Alexandru Micu, *dir. desp. II.* **Iuliu Danŭ**, *secretarŭ.*

Budapesta, 11 (23) Octomvre a. c.

Vĕ rogŭ sĕ primițĭ sincera mea condolență pentru pierderea venerabilului d-vóstre părinte.

I. Cuzmanŭ.

O voce despre generalulŭ Doda.

„Românulŭ" dela 24 Octomvre scrie:

Retragerea deputatului romanŭ, generalulŭ Traianŭ Doda, din dieta ungară a fostŭ unŭ actŭ de o adevĕrată manifestațiune patriotică in contra nedreptățirilorŭ șĭ-a procedărilorŭ anticonstituționale, de pe urma cărora sufere astăḍĭ Românimea, ca și celelalte naționalitățĭ de sub coróna sf. Stefanŭ.

Generalulŭ Doda spuse verde și romănesce Ungurilorŭ:

Sunt singurulŭ Românŭ in dieta vóstră; ațĭ făcutŭ și facețĭ totŭ ce v'a statŭ și vĕ stă prin putință pentru a călca Constituțiunea și a nedreptăți unŭ poporŭ de peste 3 milióne, — nu mai am decĭ ce căuta între voi. Facețĭ ce scițĭ și cum credețĭ că se cuvine sĕ facețĭ pentru cinstea și fericirea némului vostru; eu nu voescŭ cu presența mea sĕ justificŭ nelegiuirile vóstre față cu némulŭ meu, pentru care sunt întotdéuna gata sĕ morŭ.

Asupririle Ungurilorŭ, tânguirile și drépta indignare a 3 milióne de Românĭ deșteptară în generalulŭ Doda simțĕmêntulŭ de protestare pe care firea omului nu lŭ mai póte stăpâni, când elŭ vede că némulŭ sĕu este nedreptățitŭ și prigonitŭ.

Și Românii cu toții se uniră aclamândŭ din adânculŭ inimei vrednica purtare a representantelui lorŭ, dér in linisce și fără sĕ dea nimĕnui prilegiulŭ de a'i privi — astfelŭ cum ii descriu foile unguresci — ca pe nisce resvrătitorĭ și turburătorĭ ai ordinei in statŭ și ai siguranței lui.

Esemplulŭ acesta de cumpătare și de înțelepciune alŭ Românimei de dincolo de Carpațĭ ar trebui sĕ deștepte în spiritulŭ poporului ungurŭ și alŭ conducĕtorilorŭ lui mai multă prevedere și sĕ-i facă sĕ aibă mai multă pĕtrundere în politica lorŭ națională.

Cu sugrumările și cu apăsările naționalităților de

sub domnia loră, la ună bună capătă nu o potă scóte; şi credemă chiară că n'are sĕ fiă departe timpulă, când Ungurii înşişĭ voră vedé că greşită lĭ a fostă politica şi că rĕu şi-au inţelesă interesele.

Simţĕmintele şi aspiraţiunile naţionale nu se stingă aşa de lesne după cum le place a crede vecinilorŭ noştri Ungurĭ, orĭ cătă de numeróse şi de sigure lĭ ară părea că suntă adĭ armele pe carĭ le intrebuinţéză cu atâta ură şi vrăşmăşiă în contra Românilorŭ, ca şi in contra celorlalte naţionalităţĭ.

Cugete bine Ungurii la acestă adevĕră, şi nu uite dicĕtórea: „cine sémĕnă vêntă, culege vijeliă«.

SCIRILE ĮILEI.

O nouă scrisóre a unui altă fişpană ungurescă, mai grozavă decătă a fişpanului Tallian din comitatulă Somogy, face sĕ se vorbéscă fórte multă de ea, dice »Budapester Tageblatt". E o scrisóre a fişpanului Sig. Ormos din Timişóra, totă cătră ministrulă de interne şi totă confidenţială, dér care ca şi cealaltă a căpĕtată picióre. Scrisórea e scrisă curêndă după alegerile din comitatulă Timişóra, în introducere cuprinde unele observărĭ despre alegerĭ şi apoi vorbesce despre o persónă din Timişóra, care a primită de curêndă „nobleţa«. Acéstă persónă — numele i se póte ceti în scrisóre — dreptă mulţămire a pusă fişpanului la dispositiune, precum însuşĭ acesta asigură, 8000 fl. pentru scopurĭ generale, şi fişpanulă declară, că acéstă sumă a folosit'o pentru scopurĭ electorale, căcĭ altfelă candidaţii partidei guvernului n'ară fi isbutită. — Câtă corupţiă şi ce regimă!

—x—

Ca sĕ se convingă lumea, că guvernulă ungurescă a incredinţată Kulturegyletului *furnisările în Ardealŭ în scopulŭ maghiarisărei*, iĭ aducemă ca dovadă casulă, că curelarulă Csernat din Tĕrgu-Mureşului dă Kulturegylet-ului 5 procente din venitulă mărfurilorŭ sale şi ca sĕ pótă da aceluia socotéla, orĭ-ce cumpĕrătoră induce într'o carte suma cumpĕrării. Asta 'i ună felă de reclamă, ca sĕ'i încredinţeze Kulturegyletulă furnisărĭ De altă parte ună Sasă orĭ Şvabă din *Meghişfalĕu* a construită o punte peste Mureşă şi în locă de a lua vamă dela trecĕtorĭ, a aşedată o puşculiţă (cutiuţă, lădiţă) în care adună pentru Kulturegylet. Atragemă atenţiunea Românilorŭ, cumpĕrătorĭ şi trecĕtorĭ, asupra acestorŭ mĕsurĭ private îndreptate contra Românilorŭ.

—x—

In 29 Octomvre n., la 10 óre a. m. se voră vinde prin licitaţiune în *Mercurea* 68 de porcĭ confiscaţĭ ca introduşĭ fiindă ca contrabandă din România.

—x—

Din paşalâculŭ Bistriţei comunică „Kronst Ztg«. scirea, că în cercurile săsescĭ din Bistriţa domnesce mare ferbere din causa unei decisiunĭ a ministrului instrucţiunei unguresci, prin care preşedintele şi vice-preşedintele senatului scolară ală scólei civile, Dr. Teodor Filkeni, şi directorulă gimnasială Gustav Fischer suntă suspendaţĭ şi traşĭ în cercetare disciplinară. Ca motivă dă „Ellenzek", că aceştia n'ar fi ordonată deja de doi anĭ nicĭ o şedinţă a senatului scolară şi că ar fi voită sĕ pricinuéscă încurcăturĭ, fiindă că scóla civilă strică institutelorŭ săsescĭ de învĕţământă. Ungurii sa tă de bucuriă pentru decisiunea ministrului. S'au numită Dr. Franz Nussbächer (sasă, şi mameluců ală fişpanului) şi ună órecare Ianos György ca preşedinte, resp. vice-preşedinte ai senatului scolară.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului ministrulă ungurescă Trefort a „rĕsplătită" pe preotulă gr. or. *Petru Todericĭ* din *Almăşelŭ* cu 50 fl. — Nu vei fi uitată, părinte!

—x—

Scimă că deputatulă Blasiu Orbán găsise în anulă trecută la gara unguréscă dela Solnocă 200 de galbenĭ învĕluiţĭ într'o cârpă. Aflătorulă a dată banii direcţiunei căilorŭ ferate cu condiţiunea, ca décă în timpă de ună ană nu se va afla păgubaşulă, banii sĕ trécă în folosulă »Kulturegylet"-ului. Anulă a espirată deja şi fiindă că păgubaşulă nu s'a aflată, curia r. a adusă hotărîrea, ca banii sĕ pótă trece în proprietatea „Kulturegylet"-ului. Prin acésta Orban ocupă loculă ală 4-lea între membrii pe vecĭ ai „Kulturegylet"-ului. — Tóte suntă înzadară!

—x—

Din *Orăştia* se scrie, că preţulă unei vedre de mustă (vină dulce) variază între 70 cr. şi 1 fl, 30 cr.

—x—

In *Rusia* s'a deprinsă *preoţimea a face* în dilele mai însemnate din viéţa bisericească *câte o faptă alésă*, spune „Candela" din Cernăuţĭ. Mitropolitulă Chievului, Inaltă Pré Sânţia Sa păr. Platonă, care are acum 84 de anĭ şi după Mitropolitulă Isidoră ală Petersburgului e celă mai vechiu de anĭ între Archiereii Rusiei, şi-a împlinită în 7 Septemvre a. c. 60 de anĭ de serviciu bisericescă. In amintirea dilei acesteia preoţimea eparchială, punêndă la ună locă ună capitală de 6,000 de ruble, a urdită două stipendie pe numele I. Prea Sânţiei sale şi anume pentru două eleve dela ală doilea institută eparchială de copile din Chievă. Fără indoială, frumósă amintire! Căcĭ cu dênsa se recunoscă în modă alesă meritele Inalt. Prea Sânţiei sale păr. Platonă, apoi se îmbărbătéză archipăstorii cei mai tinerĭ la lucrare manósă ca a Mitropolitului Platonă, şi în fine se contribue multă la înaintarea culturei în genere. Noi în Bucovina n'avemă încă nicĭ ună institută, în care ni-s'ar cresce copilele în spiritulă ortodoxiei şi ală individualităţii nóstre. Şi aicea ne fură firea a dice, că nu ne strică pe atâtă năvala străină pe cătă *nepăsarea şi înlemnirea nóstră*. Noi ne-amă deprinsă, ca totă alţii sĕ ne pună deagata înainte ce ne trebue, éră noi sĕ nu ne urnimă nicĭ degetulă celă mică. Aşa nu se face ţéră!

—x—

D-lă colonelă Ionă *Pokay*, comandantulă brigadei 31 de infanteriă, e înaintată pe diua de 1 Noemvre n. la gradulă de generală.

—x—

Clubulŭ Cicliştilorŭ „Fulgerulă", care se află în formare, va da, în favórea fondului de ajutorare în casă de nenorocire, la 31 Octomvre c. în sala hotelului Nr. 1 *o serată cu danţŭ* şi cu tombolă. Bilete de intrare cu 1 fl. 50 cr. se vêndă la d-nii M. şi L. Laszlo, la fraţii Simay şi séra la casă. Pentru dame servă învitarea dreptă biletă de intrare, dér suntă rugate a da ună obiectă de preţă cătă de mică la cassă pentru tombolă. Toaleta simplă e de dorită. Inceputulă la 8 óre séra. Décă din întêmplare vre-o persónă orĭ familiă îndreptăţite a aştepta învitare au fostă trecute cu vederea şi n'au primită, suntă rugate sĕ binevoiéscă a cere o asemenea invitare dela d-nii Laszlo şi Simay, considerându-le acestea ca trimise din partea clubului.

—x—

Duminecă după amédĭ *s'a găsitŭ* în biserica Capuţinilorŭ din *Buda* sub bancă cadavrulă unui copilă nou născută. Din cercetarea medicală resultă, că copilulă putea trăi, mai departe că la gâtă suntă urme de sugrumare. Cercetarea continuă, pentru ca sĕ fiă aflată criminala.

—x—

E de ocupată postulă de magistru postală în *Mureşiu Uióra* cu 770 fl. léfă anuală, 100 fl. cheltuelĭ de cancelariă, 62 fl. cheltuelĭ de îmânare, 700 fl. cheltuelĭ de espedare, 10% tantieme din venitulă brută ală oficiului postală.

—x—

»România liberă" scrie: „In Giurgiu se pretinde că pe o insulă bulgărĕscă de lângă Rusciucă se practică de multă vreme ună negoţă sângerosă. O bandă de Turcĭ atrăgea nóptea printr'ună samsară din portulă Giurgiu mulţime de lucrătorĭ cu parale, carĭ voiau sĕ trécă Dunărea fără a plăti în ţéră imposite, şi 'i jăfuia şi omora. Acum de curêndă banda a fostă surprinsă asupra unui omoră de acestă felă şi se dice că s'ar fi deschisă o anchetă mixtă de autorităţile române şi bulgare în acéstă privinţă.«

„Romänische Revue", fóiă periodică pol. lit., apare in fiecare lună în *Reşiţa* (Bănată). Editoră: Dr. Cornelius *Diaconoviciu*. Broşura X pe Octomvre 1887 din causa mai multorŭ afacerĭ actuale va apărĕ deodată cu broşura XI în luna Noemvre.

Braşovŭ, 15 (27) Octomvre 1887.

Regretabila afacere a scólei de fete din Sibiiu a dată nascere unui incidentă, cu care trebue sĕ ne ocupămă astădĭ. Fiindă vorba într'o corespondenţă, ce ni s'a trimisă din Sibiiu în acéstă afacere, şi de d-lă Eugenă Brote şi de unii membri ai familiei d-sale, d-lă Brote s'a simţită ofensată printrînsa şi a cerută satisfacţiune dela redacţiunea foii nóstre. Acésta neputêndă lua rĕspunderea pentru cuprinsulă memoratei corespondenţe, pe care nicĭ nu l'a aprobată nicĭ nu l'a desaprobată, nefiindu-i cunoscute raporturile personale ale celorŭ dela scóla de fete din Sibiiu, l'a avisată pe d-lă E. Brote la d-lă corespondentă, în firma convingere, că décă cumva din neînţelegere d-sa ar fi provocată vre-o susceptibilitate órecare, va fi gata a da reparaţiunea cerută.

Duminecă după amédĭ amă şi primită dela d-nii I. de Preda şi P. Piposiu, ca ómenĭ de încredere ai d-lui E. Brote, o declaraţiune subscrisă de d-lă Cimponeriu, dér însoţită de o comitivă, care se referea esclusivă la cele petrecute între d-lorŭ şi d-lă Cimponeriu. Noi le-amă rĕspunsă imediată, că neprivindu-ne pe noi cele cuprinse în comitivă, nu o putemă publica, ér pentru publicarea declaraţiunei sĕ se adreseze la noi însuşĭ d-lă Cimponeriu. Despre acésta l'am avisată prin scrisóre şi pe d-lă Cimponeriu. Intr'aceea numiţii d-nĭ ne-au cerută sĕ le înapoiămă declaraţiunea, décă nu publicămă şi comitiva d-lorŭ împreună cu ea, ceea ce amă şi făcută. Primindă imediată după acésta, în aceeaşĭ di, o telegramă dela d. Cimponeriu, prin care ne autorisézá a'i publica declaraţiunea, i-amă rĕspunsă că ea nu mai este în posesiunea nóstră. In urma acésta amă primită adĭ dela d-sa următórea scrisóre:

Sibiiu, 26 Octomvre 1887.

Stimate d-le Redactoră!

Epistola D-Vóstre dd-o 23 c. primindu-o numai erĭ după amédă-dĭ, n'am putută altcum satisface întrebării D-Vóstre, decâtă sĕ rĕspundă prin telegrafă, că puteţi publica dechiaraţiunea, ce am trimis'o d-lui Eugenă Brote, după ce D.-Sa ceruse prin d-nii I. de Preda şi P. Piposiu esplicaţiunĭ în privinţa intenţiunii mele din corespondenţa apărută în N-rulă 216 ală diarului D.-Vótre.

FOILETONU.

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

V.

(Urmare.)

— Ah, décă ai sci! dise Ioana cu grabă; mĭ-ar plăcea sĕ-ţĭ potă spune tóte celea. , . . . o sĕ-ţĭ spună mâne . . .

René trebui sĕ se mulţuméscă cu acestă rĕspunsă, deórece toţĭ vênătorii erau adunaţĭ în vestibululă celă mare (sala dela întrare) care era luminată de două lampe. Elă audi o servitóre dicêndă marchisului:

— Au sosită două persóne, dómna de Brissac şi căpitanulă Roncy.

Ioana era încă totă de braţă cu René, care simţi că tînĕra fată tresări. Ea se depărtă imediată de lângă elă şi apucă spre scările ce duceau în odaia ei.

— Cine e acestă căpitană de Roncy? întrebă René pe d-lă de Fonteilles, care înainte de a-şi pune josă puşca şi-o examina cu mare atenţiune.

— Acesta este ună fórte frumosă oficeră de cavaleriă fără soldă; îşĭ dă ună aeră interesantă, şi pretinde că ar avea o bólă de inimă, însĕ acésta nu-lă împedecă d'a face curte tuturorŭ femeilorŭ şi cu deosebire d-şórei Ioana.

Aceste cuvinte, vorbite într'ună tonă fórte liniştită, impresionară pe René durerosă. Elă rĕmase convinsă că căpitanulă de Roncy era rivalulă sĕu, şi probabilă rivalulă sĕu mai preferată. Cu tóte aceste, fiindcă elă n'avea nicĭ o avere, era lucru de înţelesă că nu putea s'o ia pe Ioana de soţiă.

Décă juna fată ar fi putută sĕ smulgă şi sĕ depărteze din inima ei o fantasiă fără speranţă, atuncĭ René, în virtutea devotamentului, perseveranţei, ar fi putută reuşi ca sĕ fiă iubită de ea.

VII.

René medită timpă îndelungată asupra atitudinei ce avea s'o observe, şi când întră, îmbrăcată sĕrbătoresce, în salonulă celă mare fù surprinsă vĕdênd că erau deja 7 óre séra.

Dómna de Brissac se afla acolo, şedêndă pe ună mare fotoliu, celă mai comodă din câte putŭ afla, şi-şĭ încăldia picioruşele la flacăra cuptorului. Fiindă cunoscută cu René, ea începù a-şĭ desvĕli întregulă sĕu arsenală de cochetăriă.

— Aşédă-te lângă mine, dise ea. Ce fericire putêndă afla ună Francesă în acésta ţéră de sĕlbaticĭ! D-ta scii că eu nu vină pe aicĭ decâtă numai pentru Ioana. Intre noi fiă disă, trebue sĕ recunoscă, că în peştera marchisului suntemă fórte rĕu instalaţĭ.

— Intr'adevĕră, dise René, căruia îi plăcea cum vorbesce acestă mică papagală, castelulă, décă nu mĕ înşelă, e fórte rĕu întreţinută.

— Oh! d-ta scii că marchisulă e ună felă de smintit, care nu observă ceea-ce se petrece în giurulă lui. Elă lasă ca tóte sĕ se ruineze; doctorulă, carele îşĭ are motivele sale pentru acésta, cruţă şi adună în fiă care di neincetată pentru binele sĕu. Se dice că elă a devenită fórte avută pe socotéla marchisului, şi planulă sĕu este a lua pe Ioana de soţiă, pentru ca, după mórtea clientului sĕu, moştenitorii sĕ n'aibă nimică de reclamată.

— Dér eu sperezŭ că d-şóra Ioana nu se va învoi cu acestă calculă odiosă!

— Oh! nu, dise dómna de Brissac, Ioana nu se va mărita după doctorulă.... fără ca cu tóte aceste. . . . adause ea cu ună tonă ciudată.

— Fără ce? întrebă René.

— Ioana câte-odată e binişoră de imprudentă; doctorulă e ună observatoră, care trage folóse din tóte..

— Esplică-mĭ, décă e ertată a te ruga, Dómnă.....

— Eu? Eu nu dau nicĭ-odată deslusirĭ, dise dómna de Brissac cu ună surîsă răpitoră.

In acestă momentă uşa salonului se deschise pentru ca sĕ între ună necunoscută. René ghicĭ imediată: era căpitanulă de Roncy.

Frumosă, voinică, elegantă, oficerulă esprima de

Textulŭ a fostŭ şi este următorulŭ:

»Dechiaraţiune«.

„Subscrisulŭ recunoscêndŭ, că am trimisŭ corespondenţa dto Sibiu, 4 Octomvre 1887, apărută în N-rulŭ 216 alŭ »Gazetei Transilvaniei«, declarŭ prin acésta

1) că prin acea corespondenţă n'am intenţionatŭ vătămarea onórei — fiă a d-lui Eugenŭ Brote, fiă a vre-unui membru din stimata familiă Brote;

2) că prin acea corespondenţă am voitŭ numai sĕ rectificŭ incusa aruncată de d lŭ Ionŭ Slavicĭ în articlulŭ sensaţionalŭ, apărutŭ în Nrulŭ 213 alŭ »Tribunei«, — ḑicŭ: am voitŭ sĕ rectificŭ incusa aruncată asupra familielorŭ române de aicĭ, şi asupra fetiţelorŭ lorŭ, încusa „infumurării aristocratice«« etc., prin urmare, că nu acéstă infumurare, — fiă a părinţilorŭ, fiă a fetiţelorŭ lorŭ nevinovate — este causa demisionării directoratului; ér eu, ca unulŭ, carele încă am o fetiţă, carea a cercetatŭ anulŭ trecutŭ şcóla, şi este de presinte în internatulŭ acelei „„spóle de fetiţe române'" de aicĭ, faţă de articlulŭ d-lui Ionŭ Slavicĭ n'am pututŭ rĕmâné indferentŭ, şi fără resensŭ, când am cugetatŭ şi pe copiliţa mea în etatea ei fragedă de 8 anĭ stigmatisată prin unŭ ḑiarŭ ca „„Tribuna'" de fată cu „„infumurărĭ aristocratice««, ceea ce ea nu este!

Dreptŭ aceea orĭ-ce pasagiurĭ din corespondenţa citată, carĭ se referă fiă la d-lŭ Eugenŭ Brote, fiă la vre-unŭ membru alŭ stimatei familie Brote, şi pe carĭ fiă d-lorŭ, fiă cineva din publiculŭ cetitorŭ le-arŭ privi de vătĕmătóre pentru d-lŭ Eugenŭ Brote, séu pentru altŭ membru alŭ stimatei familie Brote, — le revocŭ prin acésta cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ în obiectulŭ din cestiune în restimpŭ s'a dechiaratŭ şi „reuniunea femeilorŭ române« de aicĭ, dér şi actele, respective motivele dimisionării directoratului s'au publicatŭ, carĭ lămurindŭ cestiunea din tóte părţile ei, credŭ, a mĕ puté ţiné acum convinsŭ, că n'am fostŭ atinsŭ nicĭ eu, nicĭ fetiţa mea prin articlulŭ menţionatŭ din „Tribuna", prin urmare şi corespondenţa susŭ citată a devenitŭ cu totulŭ fără obiectŭ atacabilŭ prin mine.

Rogŭ déră pe stimata redacţiune a „Gazetei", sĕ dea locŭ în colónele sale acestei dechiaraţiunĭ spre satisfacerea d-lui Eugenŭ Brote şi a familiei d-sale.

Sibiiu, 19 Octomvre 1887.

A. Cimponeriu,
advocatŭ.

In partea din urmă a scrisorii d-sale, ne spune d. Cimponeriu, că a cugetatŭ cum că nu va mai fi lipsă de o autorisare specială din parte-i, şi se învoesce chiar şi cu publicarea comitivei memorate, deşi nu i-a fostŭ comunicată mai nainte de d-nii din cestiune, presupuindŭ că nu conţine nimicŭ tendenţiosŭ. Acéstă parte însĕ, în urma declaraţiunilorŭ nóstre de mai susŭ, nu mai póte fi aicĭ obiectŭ de discuḑiune.

Dândŭ locŭ declaraţiunei d-lui Cimponeriu, observămŭ, că d-sa fiindŭ bine cunoscutŭ şi publicului nostru, ca unŭ bărbatŭ cu posiţiune, care décă n'a pututŭ ajuta, celŭ puţinŭ n'a stricatŭ nicĭodată vre-unei trebĭ românescĭ, dasemŭ locŭ corespondenţei d-sale, mai alesŭ că aveamŭ sigura informaţiune, că d-sa numai pentru crescerea românéscă a fetiţei sale s'a aşeḑatŭ în Sibiiu. Ivindu-se însĕ neînţelegerea, nu putemŭ decâtŭ sĕ aprobămŭ că d-sa s'a grăbitŭ a o delătura, nelăsândŭ în bănuială o familiă în privinţa onórei şi stimei de care se bucură.

Unŭ susţiitorŭ alŭ causei Albanesilorŭ.

D-lŭ Leon de Rosny a trimisŭ preşedintelui societăţei albanese „Dritta" din Bucurescĭ, d-lui V. A. Urechiă, următórea scrisóre:

Domnule şi ilustre amice! Spune, rogu-te, Societăţei Dritta, care m'a numitŭ membru de onóre, că sunt mândru de titlulŭ ce mĭ-a conferitŭ; dér că'lŭ primescŭ numai cu speranţa, că'mĭ va rĕmâné încă destulă viéţă şi sănĕtate ca sĕ potŭ ajunge unŭ adevĕratŭ soldatŭ alŭ causei sânte ce a îmbrăţişatŭ. Populaţiunile din locurile situate între Marea-Négră şi Adriatica în momentulŭ acesta dau unŭ mare şi frumosŭ esemplu lumei civilisate. Poporulŭ albanesŭ, reclamândŭ în faţa Europei drepturile sale la libertate şi autonomie, şi întinḑêndŭ mâna nobilei şi generósei naţiunĭ române, este demnŭ de tóte simpatiele. Plângŭ pe aceia carĭ, pentru satisfacerea unorŭ interese înguste, nu vorŭ îndrăsni sĕ o proclame cu tăriă. Ómenii din trecutulŭ în putreḑiciune, istoria le va înscrie numele pe furcile viitorului, décă nu va socoti, că e mai bine sĕ 'i lase uitărei în lungulŭ pomelnicŭ alŭ secolilorŭ de sclăviă şi de întunecime.

Sunt alŭ vostru din tótă inima şi vĕ dau tuturorŭ salutarea frăţéscă.

Leon de Rosny.

Manneville par St Valery cu Caux, 11 Octomvre 1887.

Sciri poliţienescĭ. Alaltaséră se născŭ o cérţă violentă între Andraş Fejer şi între fiulŭ sĕu vitregŭ Lörincz Albert pe Livadea poştei. Cérta luă astfelŭ de proporţiunĭ, încâtŭ fiulŭ aduse douĕ pistóle, dintre care unulŭ colosalŭ de mare, ameninţândŭ sĕ împusce pe tată-sĕu celŭ vitregŭ. Patrula poliţienéscă îi arestă pe amêndoi şi luă pistólele, care, precum resultă din cercetare, nu erau încărcate.

Erĭ înainte de amédĭ corporalulŭ poliţiştŭ Michailŭ Gross arestă doi feciorasĭ românĭ din Zêrnescĭ, carĭ voiau sĕ vêndă douĕ curele de maşină, ce le furaseră, în valóre de celŭ puţinŭ 70 fl. După tótă probabilitatea, curelele erau séu din fabrica de hârtiă a d-lui Martin Kopony séu dela ferestrăulŭ d-lui Meţianu din Zêrnescĭ.

Convocare Adunarea generală ordinariă a despărţămêntului II alŭ Associaţiunei trans. pentru literatura română şi cultura poporului românŭ se va ţiné pe anul curentŭ, în comuna Făgăraşŭ, Vinerĭ în 11 Noemvre st. n. înainte de amédĭ la 11 óre. La acéstă adunare sunt cu deplină stimă invitaţĭ toţĭ P. T. domnĭ membri a i Associaţiunei de pe teritorulŭ despărţĕmêntului nostru, precum şi toţĭ aceia, cărora în adevĕrŭ le zace la inimă progresulŭ literaturei şi a culturei poporului nostru românŭ.

Comitetulŭ Despărţĕm. II.

Făgăraşŭ, 23 Octomvre 1887.

Alexandru Micu, directorulŭ Despăr. II. **Iuliu Danŭ,** secret.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 27 Octomvre. — In Varna a arestatŭ poliţia pe unŭ individŭ, care mărturisì că e plătitŭ şi trimisŭ sĕ comită unŭ atentatŭ la viéţa principelui.

DIVERSE.

O glumă. — Unŭ Germanŭ, D. Max Fiedl, a stabilitŭ în timpii din urmă că tóte nenorocirile Bulgariei provinŭ dela numĕrulŭ 13, care jócă unŭ rolŭ nefastŭ în istoria acelei ţĕrĭ. Tratatulŭ din Berlinŭ, ḑice elŭ, pórtă data de 13 Iulie 1878; articululŭ acestui tratatŭ privitorŭ la Rumelia Orientală este articololŭ 13; principele de Battenberg a intratŭ în Sofia la 13 Iulie 1879; în fine titlulŭ germanŭ alŭ fostului prinţŭ alŭ Bulgariei „Alexander der I" cuprinde 13 litere, ca şi titlulŭ actualului principe „Ferdinand der I".

Căsătoriile prin ḑiare. — In Germania e fórte rĕspânditŭ obiceiulŭ d'a se căuta nevastă séu bărbatŭ cu mijloculŭ anunţurilorŭ prin ḑiare. Multe căsătorii se facŭ în acestŭ modŭ şi cele mai multe persóne nu se căiescŭ de mijoculŭ întrebuinţatŭ. Cifrele următóre vorŭ da o ideiă de întrebuinţarea acestui mijlocŭ. Unŭ tênĕrŭ din Frankfort, care n'avea obiceiulŭ sa facă cunoscinţă cu domnişóre de măritatŭ, înseră într'unŭ ḑiarŭ fórte rĕspânditŭ câte-va linii în care îşĭ arĕta dorinţa de a găsi o nevastă frumuşică, bine educată, cu séu chiar fără avere. Elŭ primì 3.685 oferte, 2,137 erau din Germania şi celelalte din alte ţĕrĭ; 1827 domnişóre nu spuneau décă au avere, celelalte arĕtau zestre dela 1000 până la 200,000 mărcĭ; 278 scrisorĭ erau păcălelĭ; 3113 oferte erau însoţite de fotografii, şi tênĕrulŭ trebui sĕ cheltuiască 800 mărcĭ ca sĕ trimĕtă îndărătŭ fotografiile la proprietarele lorŭ.

Cele mai bune murăturĭ de castraveţĭ se facŭ în modulŭ următorŭ: După ce se alegŭ castraveciorii cei mai micĭ, subţirĭ şi verḑĭ şi se spălă în apă sărată, se punŭ în vase umplute cu oţĕtŭ bunŭ. Se adaogă puţină cépă arpagicŭ, bucăţele de conopidă şi morcovĭ; apoi se mai punŭ câteva păstărĭ de fasole verde, capere, masline şi ardei roşii; tóte acestea după ce mai ântêiu au fostŭ ţinute până la ḑece minute în apă fiértă şi după ce s'au scursŭ bine. După 24 césurĭ trebuescŭ scóse şi scurse bine şi punêndu-se în alte vase se mai adaogă foi de tarhonŭ, puţinŭ usturoiu, câteva migdale verḑĭ curăţate, piperŭ şi bóbe de muştarŭ. După vr'o douĕ sĕptĕmânĭ de oţeţire murăturele făcute astfelŭ se potŭ strecura din nou şi pune în vase de sticlă pline cu oţĕtŭ parfumatŭ cu tarhonŭ unde vorŭ părea multŭ mai frumoşĭ ca vestiţii castraveţĭ cărora li se păstréză faţa cu ajutorulŭ sulfatului de cupru (cotléla gologanilorŭ) aşa de obicĭnuitŭ de unii negustorĭ de murăturĭ cu puţinŭ scrupulŭ. — („Gaz. Sătĕnului").

Ţarulŭ ca deputatŭ alŭ Sobraniei. — Nu-i vorbă, Bulgarii suntŭ ómenĭ bravĭ, dér nu se prea pricepŭ în treburĭ parlamentare. Nu că dóră nu s'ar pricepe la mişcărĭ electorale, la bătăi, ciomege şi reteveiurĭ, — dér nu se mulţumescŭ cu deputaţĭ din ţéră, ci îşĭ permitŭ a candida chiar şi pe ţarulŭ tuturorŭ Ruşilorŭ. Êtă faptulŭ: locuitorii din Cutloviţa, nemulţămindu-se cu starea actuală a lucrurilorŭ, în speranţă că Ţarulŭ va îndrepta relele, l'au alesŭ de deputatŭ. După alegere, locuitorii cu popa în frunte au arangiatŭ ună banchetŭ în onórea deputatului lorŭ. Se speră, că Ţarulŭ va fi recunoscĕtorŭ pentru acéstă distincţiune constituţională.

Rectificare. In Nr. 226 alŭ „Gaz. Trans." în „scirea ḑilei" a ḑecea, în locŭ de *Avram,* sĕ se cetéscă: *Aram,* care e protopărintele Armenilorŭ.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu I Octomvre 1887 st. v., s'au începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe triluniulŭ Octomvre, Novembre şi Decemvre **la care învităm pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.**

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ 6 „	„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Abonaţilorŭ de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâşiei sub care au primitŭ ḑiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

minune încarnaţiunea tipului de „răpitorŭ alŭ inimilorŭ." Intréga lui fiinţă era plină de farmecŭ, începêndŭ dela palórea lui interesantă, până la ochii lui marĭ negri, umbriţĭ de sprîncene negre, lungĭ şi arcate. Elŭ sĕrută mână d-nei de Brissac şi i se complimentă când îi presentă pe René.

Sêrmanulŭ nostru înamoratŭ simţì că curagiulŭ îlŭ părăsia; cum se cuteze elŭ a sĕ lupta în potriva acestui omŭ atâtŭ de seducĕtorŭ, celŭ puţinŭ în aparinţă?

Elŭ încercà a-lŭ face sĕ-şĭ petrécă şi recunoscŭ cu o durere adêncŭ simţită, că căpitanulŭ nu era nicĭ unŭ pretenţiosŭ, nicĭ unŭ nebunaticŭ. Elŭ vorbia puţinŭ; dér vorbele lui aveau o mlădiare originală şi dovediau unŭ spiritŭ cultivatŭ.

Pe rêndŭ apărură în salonŭ şi ceilalţĭ locuitorĭ ai castelului. Mai pe urmă intrà Ioana. Ea purta o haină cu dantele negre prin carĭ i se vedeau frumósele i braţe şi admirabilu-i peptŭ; de pe faţă îi transpira însufleţirea; ochii îi ardeau cu unŭ focŭ estraordinarŭ.

René o observà cu atenţiune. Căpitanulŭ se îndreptà spre ea şi-i oferì braţulŭ; preste câteva minute, prânḑulŭ fiindŭ gata, fură invitaţĭ.

Ei trebue că se întêlniseră deja, deórece René nu i vĕḑuse ca ei sĕ-şĭ fi datŭ mânile, séu sĕ-şĭ fi făcutŭ complimentele de binevenire precum făcù marchisulŭ şi René cu óspele lorŭ.

Prânḑulŭ fù destulŭ de însufleţitorŭ. Bĕtrânulŭ Fonteilles începù sĕ enareze anecdote plăcute, dómna de Brissac îi rĕspundea, şi din când în când Ioana arunca câte-o raḑă strălucitóre de spiritŭ. Ea se părea a fi fórte agitată. Insufleţirea ei sĕmĕna a nervositate, şi René, a cărui gelosiă crescea ca valurile furióse, credù a observa că pe când Ioana tăcea, căpitanulŭ folosindu-se de sgomotulŭ conversaţiunei tuturorŭ, cu voce lină îi cerea ceva şi încă cu insistinţă, ceea ce ea refusa, făcêndu-i cu capulŭ unŭ semnŭ că nu se învoesce.

După prânḑŭ Maria se puse la pianŭ şi cântà unŭ valsŭ de Chopin, cu multŭ simţŭ.

— Frumósa mea, îi ḑise Ioanei dómna de Brissac, cântă unŭ duetŭ cu căpitanulŭ, d. es. duetulŭ Romeo şi Iulietta.

— Cu plăcere, rĕspunse Ioana.

René spera că oficerulŭ puţinŭ succesŭ va avé în acésta încercare; dér elŭ se înşelà, d-lŭ de Roncy avé o voce admirabilă de tenoristŭ şi cânta deliciósa musică de Gaunod cu o espresiune pasionată. Vocea Ioanei concorda ca a lui în modulŭ celŭ mai melodiosŭ; câtŭ de încântătorŭ mai fù acestŭ duetŭ.

Cătră fine şi pe când încă aplăudau, René vĕḑù pe oficerŭ cum îşĭ înclina capulŭ spre urechea Ioanei.

Elŭ îi şoptise încetŭ câteva vorbe. De astă dată ea-şĭ întórse spre elŭ faţa încântătóre cu unŭ surîsŭ şi cu o privire îngerésca şi René credù că pe buzele ei vede formulându se cuvêntulŭ „da«.

D-lŭ de Roncy se îndepărtà imediatŭ dela pianŭ spre a conversa cu d-na de Brissac.

— Eştĭ palidŭ, îi ḑise ea, se vede că suferĭ.

— Da, în acestŭ momentŭ suferŭ multŭ, rĕspunse elŭ, punêndu-şĭ mâna pe inimă; orĭce agitare îmĭ face rĕu; décă voescŭ sĕ cântŭ, atuncĭ încercŭ palpitaţiunĭ violente.

— Căpitane, emoţionările trebuescŭ încunjurate, ḑise doctorulŭ, care se raḑimà de cuptorŭ. Drace! de ce nu poţĭ cânta liniştitŭ?

— Fiindŭ că mĕ lasŭ a fi răpitŭ de tóte celea, rĕspunse căpitanulŭ; de altmintrea, a trăi fără a simţi ceva, aceea nu însémnă viéţă..... şi ce-mĭ pasă de puţină suferinţă? Cu o bólă de inimă poţĭ ajunge şi o sută de anĭ.

— Da... décă omulŭ se cruţă.

Marchisulŭ fiindŭ încâtva obositŭ de drumŭ, se hotărîseră cu toţii a se culca de timpuriu, pentru ca în diminéţa următóre de cu ḑorĭ sĕ pótă porni la vênatŭ.

René aflà în odaia lui focŭ, şi apropiindŭ de caminŭ uniculŭ fotoliu, ale cărui spate rĕdicate îi serveau capului sĕu de sprijinŭ, începù a se cugeta la tóte câte le vĕḑuse şi auḑise. (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 80 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aură 5%	99 10	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	86.—	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 50	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	89 35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —	Renta de arg. austr.	82 60
Bonurĭ rurale ungare	103.70	Renta de aură austr.	111 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Losurile din 1860	135 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—	Acţiunile băncei austro-ungare	887 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 25	Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
		Argintulŭ —.— Galbinŭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.93
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.40
		Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93½	94½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 21 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.53
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.87	»	9.92
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA
anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reduceri şi peste cele însemnate mai susŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,"
— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 ḑi a lunei în numerĭ de câte 1½—2½ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suveniri de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ indivĭdilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte 2¼—3¼ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare şi următórele cărţĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „**Idealulŭ pierdutŭ**" — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinesdu. Preţulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I. II. III. IV. cuprindendŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romanĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.